

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá návrh zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.

Uvedomujúc si spoločenskú objednávku, cieľom predkladaného návrhu zákona je, aby v prípade trestných činov podľa prvej hlavy, druhej hlavy, tretej hlavy a deviatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, t.j. trestných činov proti životu a zdraviu, trestných činov proti slobode a ľudskej dôstojnosti, trestných činov proti rodine a mládeži a trestných činov proti iným právam a slobodám, zostala zachovaná doterajšia právna úprava zániku trestnosti v dôsledku premlčania.

A teda pri týchto trestných činoch sa budú uplatňovať doterajšie premlčacie doby, a to najmä dvadsaťročná doba v prípade zločinov, za ktoré Trestný zákon dovoľuje uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby najmenej desať rokov. Medzi takéto zločiny patria najmä vražda, zabitie, ublíženie na zdraví, hrubý nátlak, zavlečenie do cudziny, znásilnenie, sexuálne násilie, sexuálne zneužívanie týranie blízkej osoby a zverenej osoby, obchodovanie s ľuďmi, únos a výroba detskej pornografie.

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 15. marca 2024, t.j. k rovnakému dátumu, ku ktorému má nadobudnúť účinnosť zákon z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (pôvodne ako tlač 106). Formálno-právne sa tak zamedzí tomu, aby nastalo premlčanie trestného stíhania v prípade plynúcich premlčacích dôb vymedzených trestných činov, resp. zamedzí sa tak skráteniu premlčacej doby v prípade týchto trestných činov do budúcnosti.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, limit verejných výdavkov a vplyvy na služby verejnej správy pre občana. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na podnikateľské prostredie.

Predložený návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K čl. I

V súlade s cieľom uvedeným vo všeobecnej časti dôvodovej správy sa § 87 dopĺňa o nový odsek 6, ktorý je osobitnou právnou úpravou k odseku 1, ak ide o trestné činy podľa prvej hlavy, druhej hlavy, tretej hlavy a deviatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona. A teda zmeny premlčacích dôb vykonané zákonom z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa nebudú vzťahovať na tieto trestné činy. Pri týchto trestných činoch budú aj naďalej platiť doterajšie premlčacieho doby v prípade premlčania trestného stíhania.

Z hľadiska legislatívno-technického spracovania sa volí osobitná právna úprava premlčacích dôb pre vymedzené kategórie trestných činov, ktorá v sebe obsahuje pravidlo o vylúčení aplikácie § 87 ods. 1 písm. b) a d), t.j. tých ustanovení, ktoré boli zmenené zákonom z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Týmto spôsobom je teda jednoznačne vymedzený vzťah medzi všeobecnou a osobitnou úpravou premlčacích dôb.

K čl. II

Navrhuje sa, aby zákon nadobudol účinnosť 15. marca 2024, t.j. k rovnakému dátumu, ku ktorému má nadobudnúť účinnosť zákon z 8. februára 2024, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (pôvodne ako tlač 106). Formálno-právne sa tak zamedzí tomu, aby nastalo premlčanie trestného stíhania v prípade plynúcich premlčacích dôb vymedzených trestných činov, resp. zamedzí sa tak skráteniu premlčacej doby v prípade týchto trestných činov do budúcnosti.